

* امام مهدی کیست؟

پدرش امام حسن بن علی بن محمد بن موسی بن جعفر بن محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب (درود خداوند بر تمامی آنان باد) بود و مادرش کنیزی ترک و از سلاله یاکی بود که با اوصیای عیسی بن مریم (ع) پیوند می یافت. نام این کنیز، نرجس یا صیقل بود. او پیش از ازدواج با امام حسن «علیه السلام» در کشور خود، به خاطر خوابی که دیده بود، اسلام آورد و هنگامی که طلايه داران سپاه اسلام به دیارش هجوم بردنده خود را تسليم آنان کرد تا تقدیر او را به خانه امام عسکری «علیه السلام» بیاورد و مام حجت خدا گردد.

* میلاد امام مهدی «عج»

در شب نیمه شعبان سال ۲۵۵ هجری و در شهر سامراء پایتخت خلافت در روزگار معتصم عباسی، امام حجت «علیه السلام» چشم به جهان گشود. ولادت او را شواهدی بود که نشان می داد خداوند برای این نوزاد با سعادت چه اثری بر زندگی بشری تقدیر کرده است.

* پنهان بودن میلاد امام حجت «ع»:

ولادت امام زمان «ع» بدین گونه انجام پذیرفت و به خاطر شرایط سیاسی دوران در زیر پرده ضخیمی از کتمان پوشیده ماند. امام حسن عسکری «ع» تولد فرزند خوش را جز خواص اصحاب خود در میان ننهاد.

* روزگار امامت حجت «ع» چگونه آغاز شد؟

خلفای عباسی بنا بر عادت معمول خویش، هرگاه فرصتی برای کشتن اولیاء الله می یافتدند، فوراً آنها را به زهر از پای در می آورندند. معتصم نیز امام حسن عسکری «ع» را به زهر شهید کرد و سپس در صدد یافتن فرزند آن حضرت برآمد تا او را نیز از میان بردارد و به خیال خویش دنباله امامت را نیست و نابود گرداند.

* غیبت صغیری:

پس از آنکه پیشوایان هدایت، طی گذشت دو قرن و نیم از عمر رسالت پس از پیامبر(ص) احکام و شرایع دین را تبیین کرده بودند، و پس از آنکه گزیدگان امت از طریق جانشینان معصوم پیغمبران، پرچم آنها را بر دوش گرفتند و ریشه های شناخت و معرفت الهی در جان هزاران هزار نفر استحکام پذیرفت، و از پس آنکه جریان مکتبی وظیفه انقلاب بر ضد ستم و طغیان را عهده دار گردید و در برابر انحرافات اساسی در دین قد راست کرد، خداوند برای ولی الله اعظم حضرت حجت بن الحسن «ع» غیبت صغیری را مقدر فرمود. این غیبت از سال ۲۶۰ هجری تا سال ۳۲۹ هجری به طول انجامید. در طی در طی این مدت عده ای به نام وکیل پل ارتباطی میان امام و شیعیان بودند.

اینان عبارتند از:

(۱) ابو عمر و عثمان بن سعید. وی وکیل امام حسن عسکری «ع» بود و پس از درگذشت آن بزرگوار نایب امام حجت «ع» گردید.

(۲) پس از وفات عثمان در سال ۲۶۶ هجری، امام حجت «ع» فرزند وی ابو جعفر محمد بن عثمان را نایب خویش قرار داد. مدت نیابت محمد ۵۰ سال بود.

(۳) پس از محمد بن عثمان، فردی به نام حسین بن روح به نیابت رسید. او که از سال ۳۰۴ هجری بدین سمت منصوب شد برای مدت ۲۲ سال از جانب امام به عنوان مرجع شیعیان عمل می کرد.

(۴) پس از آنکه حسین بن روح ندای پروردگارش را اجابت گفت امام «ع»، علی بن سمری را به عنوان جانشین او تعیین کرد. علی بن محمد سه سال در این منصب باقی ماند و چون وفاتش نزدیک شد، از آن حضرت درباره کسی که پس از وی باید جانشین شود پرسش کرد اما آن حضرت به وی آگهی داد که پس از وفات او دوره غیبت صغیری نیز به پایان می رسد.

در طول سالهای غیبت صغری چهار فقیه بزرگ یاد شده، به نیابت از امام نقش رهبری را ایفا می کردند و چه بسا این مدت برای تربیت امت برای گزینش رهبران خود در دوره غیبت کبری از میان فقهاء، کسانی که از نظر خصوصیتها به نواب اربعه بیشتر نزدیک باشند، کافی بوده است. چرا که فرض آن بود امت ا میان فقها عادل و راسخ در دانش اهل بیت، و زاهد در دنیا و کسانی که تبلور تعالیم مکتب هستند، بتواند کسی را برگزیند.

* شمایل و صفات امام مهدی «ع» :

اوصاف آن حضرت با دقت تمام از زبان پیامبر(ص) و ائمه «ع» بیان شده است. شاید فلسفه این امر بدان جهت بوده که با ذکر این اوصاف جلوی هر کسی را که قصد داشته ادعای مهدویت بکند، بگیرند. چرا که مساله ظهور امام مهدی «علیه السلام» در آخرالزمان یکی از ضرورتهای دینی هم شده بود. از آنجا که فراهم آمدن تمام این صفات و ویژگیها، که در روایات اسلامی ذکر آنها رفته، در شخص مدعی مهدویت امکان ناپذیر است بنابراین باعث می شود تا دروغ او پیش مردم فاش شود.

۱- رسول خدا(ص) اوصاف مهدی «ع» را چنین بیان می فرماید :

« مهدی از من است. او بلند پیشانی است و دارای بینی باریکی است که میانش اندک برآمدگی دارد. مهدی از فرزندان من است. چهره اش چون ماه تابان است. چشمان گردی دارد. رنگ عربی و بدنش، بدنش اسرائیلی است. صورتش مثل دینار(گرد و سرخ) است. دندانهایش چون اره(تیز و بران) و شمشیرش چون سوزش آتش است.

۲- امام «علی» نیز در توصیف قائم «ع» چنین فرماید :

« مهدی دیدگانی مشکی دارد و موهایی پرپشت. او دارای چهره سرخ و پیشانی نورانی است. صاحب خال و علامت است. دانایی است غیور و صاحب نشان است. ساحت و درگاهش از همه شما گشاده تر و دانش او از تمام شما افزون تر و بیش تر از همه شما به جای آرنده صله رحم است. به مرغ (که در آسمان پرواز می کند) اشاره می کند و در دستش فرو می افتد، و شاخی (خشک) دز زمین می کارد، سبز می شود و برگ می آورد.»

۳- امام حسین «ع» درباره اوصاف آن حضرت فرماید :

« مهدی را از روی سکینت و وقاری که دارد و همچنین دانش او به حلال و حرام و نیازمندی مردم به او و بی نیازی او از ایشان می شناسید.».

۴- امام باقر «ع» اوصاف مهدی را چنین بیان کرده است:

« سیاهی چشمانش تابنده و پنجه هایش قوی و زورمند است و زانوانش بزرگ و شکمش فربه است. پشت او دو خال است، خالی به رنگ پوستش و خالی همانند خال پیغمبر، ابروانش به هم پیوسته است، دیدگانش از کثرت شب بیداری و عبادت آشکار است، سیاهی چشمانش تابنده است در صورتش اثری (خالی) است، شینه اش فراخ است، شانه هایش (به دو طرف بدنش) رها می کند و سر استخوانهای کتفش بزرگ و درشت است.»

۵- امام صادق «ع» نیز درباره اوصاف مهدی فرموده است:

« مهدی خوش سیما و گندمگون است که به سرخی می زند، ابروکمان او نورانی است و سیاهی چشمانش بغایت سیاه است، چشمان فراخ دارد، بالای بینی اش برآمده است، بینی عقابی دارد و پیشانی بلند. او خاشع است و نازک مثل شیشه، هیبتش مردم را می ترساند، به مردم و دلها نزدیک است، شیرین گفتار و خوش سیماست، ساقهایش باریک است و بدنی نیرومند دارد، چون بر کوه بانگ زند صخره ها از هم بپاشند و فرو ریزنند، دست بر بنده ای نمی نهد جز آنکه دلش همچون پاره های آهن (سخت و نیرومند) می گردد، نه بسیار بلند بالاست و نه بسیار کوتاه بلکه میانه قامت است، سر گرد دارد و سینه فراخ، بلند پیشانی است و ابروها یش پیوسته است، بر گونه راستش خالی است گویا دانه مشک است که بر قطعه انبر ساییده باشند.».

۶- امام رضا «ع» نیز اوصاف مهدی را چنین بیان کرده است:

« او شبیه من و شبیه موسی بن عمران است. هاله هایی از نور او را احاطه کرده که به پرتو قدس درخشیدن گیرد. دارای اعتدال اخلاق است و رنگی شاداب دارد. در هیأت بدنی به رسول خدا(ص) مانند است نشانه اش آن است که (از نظر سن) سالخورده است اما جوان سیماست تا آنجا که بیننده او را چهل ساله یا کمتر می انگارد. دیگر از علائم او آن است که تا گاه مرگ و با وجود گذشت روزها و شبها، اصلاً پیر نمی شود».

* مهدی «ع» در آیات و روایات:

ظهور عزیز «ع» و بازگشت عیسی «ع» و رجعت بهرام در ادیان یهودی و مسیحی و زردشتی با ظهر خاتم اوصیا، حضرت حجت «ع» تحقق خواهد پذیرفت.

تفسیر پنجاه آیه قرآن و دهها حدیث از پیغمبر(ص) و صدها روایت نقل شده از اهل بیت همه با ظهر آن حضرت صورت تمام به خود می گیرد.

بیش از ۶۵۷ حدیث درباره مهدی «علیه السلام» به تواتر نقل شده است.

این روایت‌ها را بزرگان اصحاب پیامبر(ص) نقل کرده اند. درباره ظهور آن حضرت، دانشمندان اهل سنت بیش از ۱۴۴ کتاب نوشته اند.

بسیاری از دانشمندان مسلمان، از مذاهب مختلف، مدعی تواتر حدیث در این باره هستند و ما نیازی به بحث با ادیان آسمانی درباره شخص مهدی نداریم چون دارای زمینه مشترک حدیث با آنها نیستیم بلکه به جای پرداختن به این کار باید به بحث پیرامون نظریه ای بپردازیم که می گوید مهدی در آخرالزمان متولد می شود و سپس ظهر می کند. ما گمان می کنیم به زندگی امام، به عنوان یک مشکل درونی نمود پیدا می کند. بنابراین به ما اجازه‌دهید نخست به بحث پیرامون قضیه طول عمر بپردازیم و آنگاه درباره آن نظریه به بحث بنشینیم.

* دین و پدیده طول عمر

اینک از بعد دینی محض درباره این موضوع گفتگو می کنیم. هر یک از معتقدان با ادیان یهودی، مسیحی و اسلامی بر این باورند که قدرت خداوند شامل تمام امور و از جمله دراز گرداند عمر یکی از افراد بشر می شود. بنابراین کسی که باید در هفتاد سالگی بمیرد، خداوند می تواند او را بطور مثل تا هزار سالگی هم زنده بدارد.

آنها عملأً چنین اعتقادی دارند. زیرا هنوز هم بطور اصولی حیات بسیاری از کسانی که جلوتر از امام مهدی «ع» به دنیا آمده اند، مثل خضر، ادریس و عیسی «ع»، را پذیرفته اند و عقیده دارند که آنها در آینده نیز زنده خواهند ماند.

علاوه کتابهای دینی آنان نشانگر آن است که برخی از افراد بشر در گذشته های دور مدت درازی در بین مردم زیسته اند. به عنوان مثال آدم بنابر اعتقاد یهود که در تورات هم بدان اشاره شده، ۹۳۰ سال عمر کرد. در این باره در تورات آمده است:

« تمام مدت عمر آدم ۹۴۰ سال بود و آنگاه بمرد ». (سفر تکوین / اصلاح پنجم / آیه ۵).
شیت نیز بنا به تصریح تورات ۹۱۲ سال زیست:

« تمام مدت عمر شیت ۹۱۲ سال بود و آنگاه بمرد ». (سفر تکوین / اصلاح پنجم / آیه ۸).
نوح نیز به اعتقاد آنها ۹۵۰ سال عمر کرد:

« تمام مدت عمر نوح ۹۵۰ سال بود و آنگاه بمرد ». (سفر تکوین / اصلاح نهم / آیه ۲۹).

مسلمانان نیز بر این باورند که عیسی و خضر و ایاس زنده اند. یادآوری این حقایق ما را ذکر اسامی معمرین بی نیاز می گرداند بویژه آنکه ما ثابت کردیم که طول عمر عقلاً ممکن و عملأً واقع شدنی است.

* آیا امام مهدی زنده است؟

قبلاً گذشت که مذاهب اسلامی تقریباً بر قضیه وجود مصلحی که به امر خدا در آخرالزمان قیام می‌کند و از نسل رسول خدا(ص) و فرزند فاطمه «ع» است، اتفاق نظر دارند. کتابهای آنان آکنده از احادیثی است که به تواتر برای اثبات این نکته وارد شده است. بعلاوه بسیاری از دانشمندان مسلمان کتابهایی درباره این موضوع بطور مشروح و مفصل نگاشته اند. البته ما منکر وجود عده دیگر از دانشمندان که با این عقیده مخالفند، نیستیم. این عده درباره این احادیث می‌گویند: حدیثهایی که دارای غرایب است پذیرفتنی نیستند. اما در پاسخ به اینان نباید گفت: احادیثی که درباره مسئله‌هایی وارد شده پر غرابت تر از احادیثی که درباره امتهای پیشین و معجزاتی که در زمان آنها روی داده و آیاتی که بر دست ایشان آشکار گشته است، نیستند.

در اینجا باید در نکته ای را متذکر شد و بدان پرداخت که مذاهب اسلامی درباره آن به اختلاف پرداخته اند. سؤال این است:

آیا امام مهدی «ع» فعلًا زنده است یا اینکه در آینده به دنیا خواهد آمد؟ پیش از آنکه وارد این نکته را یادآوری کنیم که هیچ کدام از مذاهب اسلامی وجود امام مهدی (عجل الله تعالیٰ فرجه) را انکار نکرده اند اما تأویل روایاتی که در این باره وارد شده تنها یک علت داشته است و آن بعد شمردن عمر آن حضرت از سال ۲۵۵ هجری تا کنون است. قبلًا در پرتو تجارب نوین علمی و اعتقادات دینی، در این باره سخن گفتیم. بنابراین علتی که موجب انکارآنان بشود باقی نمی‌ماند لیکن آنها می‌گویند دلیل قاطع شما بر این عقیده چیست؟

پاسخ: درباره زنده بودن امام مهدی «عج» دلایل و شواهد فراوانی وجود دارد که ذیلاً به پاره ای از آنها اشاره می‌شود: الف/ احادیث پیامبر(ص) در مورد ائمه اثنی عشر، به تواتر نزدیک است و دانشمندان مسلمان بر صحت آنها و نیز ثقه بودن روایان آنها اجماع کرده اند. در زیر به برخی از این احادیث اشاره می‌کنیم:

۱- از جابر بن سمرة نقل است که گفت: شنیدم پیغمبر(ص) می‌فرماید: «پس از من دوازده امیر باشند ... ». آنگاه کلمه ای گفت که من نشنیدم. پدرم گفت: آن حضرت فرمود: «... همه آنها از قریش هستند».

۲- رسول خدا(ص) فرمود: «پس از من دوازده امیر باشند ... ». سپس چیزی فرمود که من نفهمیدم. از کسی که پشت سرم بود سؤال کردم. گفت: آن حضرت فرمود: «... همه آنها از قریش هستند». ترمذی گوید: این حدیث حسن و صحیح است.

۳- (جابر) گوید: با پدرم نزد پیامبر(ص) رفتیم. شنیدم که آن حضرت می‌فرمود: «این امر پایان نیابد مگر اینکه دوازده خلیفه در بین آنها (مردم) بیایند ... ».

جابر بن سمرة گوید: سپس سخنی فرمود که بر من معلوم نشد. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: او فرمود: «... همه از قریش هستند».

۴- جابر بن سمرة گوید: شنیدم از رسول خدا(ص) که می‌فرمود: «این دین تا(روی کار آمدن) دوازده خلیفه همچنان ارجمند باقی می‌ماند. مردم تکبیر گفتند و فریاد کشیدند ... ». آنگاه سخنی آهسته بر زبان آورد. از پدرم پرسیدم: پدر او چه فرمود؟ گفت او فرمود: «... همه آنها از قریش هستند».

۵- جابر گوید: از پیامبر(ص) شنیدم که فرمود: «این امت را دوازده خلیفه باشد ». اگر احادیثی را که در نزد فریقین صحیح است و بر این نکته تصریح دادند که خلفاً از قریش هستند به آن اخبار روایاتی که مکارم و فضایل اهل بیت را بیان می‌کنند و خاطر نشان می‌سازند که آنها مثل ستارگان، زمینیان را حفظ و هدایت می‌کنند، بیفزاییم و تمامآنها را به احادیثی اضافه کنیم که بیان می‌کنند کار دین و خلافت به آنها منتهی خواهد شد و اگر حتی دو نفر در زمین باقی باشند آنها خواهند بود، و نیز یافتیم که مهدی می‌باشد و مهدی آنها

آخرین ایشان است و اگر بدین احادیث روایتهاي را که از پیغمبر(ص) نقل شده که فرموده است: «آخرین این دوازده نفر قائم امت و مهدی آن است».

اضافه کنيم، با شناخت تمام اين احاديثن، ميتوانيم گفت: امام فعلًا وجود دارد چون دوازدهمين ائمه «ع» است. يازدهمين امام حضرت حسن عسکري «ع» بوده که به اجمع مورخان جز يك پسر از خود بر جاي نگذاشت، چنانکه در اخبار آمده است، و اين پسر همان مهدى است. بنابراین او باید زنده باشد.

ب/ پيش از اين گفتيم باید حجتى دايم برای مردم باشد تا به مثابه يك حلقه مردم را با پروردگار مرتبط سازد. اگر اين سخن ثابت شود، حيات امام وجود فعلی او به عنوان راهبری خلق نيز ثابت خواهد شد. غيبت آن حضرت مستلزم آن نيت که از او فايدتى نباشد. چون او به طبيعت ارتباط غيبى خويش با خداوند توانا و دانا خواهد بود که به پیامبر يا جانشين او همچون امام مهدى «عج» همین تواناييهها و شايستگيهها را عنایت فرماید.

اگر سنت جاري خداوند در ميان بندگان اين گونه باشد که برای هرکار سببی قرار دهد و کارها را با اسباب آنها به جريان اندازد چه مانع است از پذيرش تئوري سبب قرار دادن يكى از بندگان صالح و مطيع خدا ولو به صورت غيبى برای برخى از امور؟ چنان که ما درباره امام حجت «ع» همین عقیده را داريم.

از اينجا می توان دريافت که ايمان به امام غائب، بخشى اساسى از ايمان به غيب به عنوان يك كل است و کسی نمى تواند ايمان خود را بخش کند يعني تسلیم غيب شود اما تأييد امام حجت به غيب را انكار کند، يا به پشتيبانی و تأييد فرشتگان از رسول خدا ايمان بياورد امام به ممکن بودن تأييد و پشتيبانی امام غائب از صالحان كفر بورزد.

* مهدى، حجت شاهد

امام حجت «ع» به رخصت خداوندي شاهد بر مردم است. شناخت مؤمنان از اين حقيقت موجب مى شود که آنها در نيكيهها شتاب گيرند و به سرور خويش اقتدا کنند و حيات خويش را نسخه اي از حيات سرور و ولی امر خود قرار دهند. از آنجا که حجت «عليه السلام» پيشواي زنده است و رهبری حقيقى از آن اوست، بنابرای کسی جانشين اوست که بدو نزديك تر باشد و بهتر به هدایت او اقتدا کند. از اين رو آن حضرت به منزله ميزان در انتخاب رهبری است و حتى مى تواند خط الهى را که صالحان بدان گرايش دارند از خطوط پراكنده اي که ايمان راست و استوار نیستند، جدا سازد.

از برخى نشانه ها که پيش از ظهور قائم «ع» ظاهر مى شوند، سخن مى گويم. در فصل گذشته درباره برخى از نشانه های ظهور همچون فraigir شدن فساد و ستم در تمام زمين و گسترش فحشا و گردنكشى و دگرگونيهای آسماني و قحط شديد و جنگهای خونین که دوسوم از ساکنان روی زمين را در کام خود فرو مى برد، و ظهور کسی که دجال خوانده مى شود و مردم را به باطل دعوت مى کند و آنها نيز به گرد وی جمع مى شوند و بالاخره ادعای بعضی که مى گويند او مصلح اكبير است و سپس ناكامي او در متحقق ساختن مدعایش، سخن گفتيم. ما در ذكر اين نشانه ها به روایاتی که از فرودگاههای وحی (معصومان «ع») صادر شده، تکيه مى کنيم.

۱- رسول خدا(ص) فرمود:

« مهدى اين امت از ماست، هنگامي که هرج و مرج دنيا را فraigir و فتنه ها آشكار گردند و راهها نامن شود و برخى بر برخى هجوم برند. پس بزرگ به کوچک رحم نکند و کوچک پاس بزرگ را ندارد. در اين هنگام خداوند مهدى ما را مبعوث فرماید. او نهمين کس از فرزندان حسین «ع» است. دزهای ضلالت و دلهای بی خبر را بگشайд، در آخرالزمان به کار دین پردازد چنانکه من در اول الزمان بدان پرداختم، زمين را از عدل و داد بياكند چنانکه از ظلم و بيداد پر شده باشد».

۲- همچنین آن حضرت در ضمن حدیثی طولانی که از علی «ع» نقل است. فرمود: «سپس ندائي برخizد که از دور شنيده شود چنانکه از نزديك. اين ندا رحمت است بر مؤمنان و عذاب است بر کافران. (علی گويد): پرسيدم: اين ندا

چیست؟ فرمود: سه نداست در ماه رجب نخستین آنها این است: لعنت خدا بر ستمگران و دومی این است: نزدیک شونده نزدیک شد و سومی این است: پیکر آشکاری را با طلیعه خورشید می بینند (که می گوید): هان که فلانی مبعوث شد و نسب او را تا علی ذکر می کند. هلاک ستمگران در این روز است و در این هنگام گشايش حاصل می شود. عرض کردم: رسول خدا! پس از من چند امام خواهد بود؟ فرمود: پس از حسین ۹ امام که نهمین آنان قائم ایشان است.».

۳- در حدیث دیگری از رسول خدا(ص) نقل است که عرض کرد: خدای من و سرورم! چه وقت مهدی ظهر خواهد کرد؟ خداوند به او وحی کرد: این امر هنگامی روی دهد که علم کنار رود و جهل آشکار گردد، قاریان (قرآن) فزون شوند و عمل اندک شود. کشتار زیاد شود و فقیهان هدایتگر کم شوند، و فقیهان گمراهی و خائنان زیاد شوند، شاعران فراوان گرددند، امت تو قبرهایشان را مسجد گیرند. مصحفها و مسجدها زیور و زینت داده شوند، ستم و تباہی فزونی گیرد، نیرنگ آشکار شود و کار امت بدان وابسته باشد، نهی از معروف شود، و مردان به مردان و زنان به زنان اکتفا ورزند، امیران کافر باشند و دوستانشان فاجر و یارانشان ستمگر، و صاحبنظرانشان فاسقان. در این هنگام سه نشانه پدید خواهد آمد: خسوفی در مشرق و خسوفی در غرب و خسوفی در جزیره العرب و نیز در بصره به دست یکی از افراد نسل تو که زنگیان او را پیروی می کنند، خرابی پدید آید و مردی از تبار حسین بن علی «ع» خروج می کند، و دجال ظاهر می شود، از مشرق، از سجستان، خروج می کند و سفیانی ظاهر می شود.».

۴- آن حضرت در حدیثی در این باره فرماید:

«به خاطر داشته باش ... علامت ظهر حجت این است که چون مردم نماز را میراندند و امانت را ضایع کرددند و دروغ را روا شمردند و ربا خوردند و رشوت ستاندند و ساختمنها را محکم ساختند و دین را به دنیا فروختند، سفیهان و ناخران را بکار گرفتند و با زنان رایزنی کرددند، پیوندهای خویش را قطع کرددند، پیرو هوها شد، و خونها را کوچک شمردند حلم، ضعف باشد و ستمگری فخر، امیران فاجر باشند و وزیران ستمگر، کارگزاران قوم خائنان باشند و قاریان فاسقان، گواهی بنا حق آشکار گردد، گناه و تباہی و بھتان و گناه و طغیان فزونی پذیرد، مصحفها و مسجدها زینت و زیور داده شوند ، مناره ها بلند ساخته شوند ، اشرار قدردانی شوند ، صفها شلغ گرددند، تمایلات مختلف شوند، پیمانها زیر پا نهاده شوند، آنچه وعده داده شده نزدیک شود، زنان به خاطر حرص به دنیا با شوهرانشان در تجارت مشارکت کنند، بانگ فاسقان بلندی گیرد و سخن آنان اطاعت شود، رهبر قوم پست ترین آنها باشد و از ترس شر گنهکار از او بترسند و پرهیز کنند، دروغگو را تصدیق کنند، آخر این امت اول آن را نفرین فرستد، زنان خود را همانند مردان سازند و مردان به زنان همانند شوند، شاهد بی آنکه از او شهادتی خواسته باشند گواهی جز دین به تفقه بپردازد، کار دنیا بر آخرت ترجیح داده شود، پوست میش بر دلهای گرگ بپوشاند حال آنکه دلهایشان بویناک تر از مردار باشد، در این هنگام است الوحی الوحی، العجل العجل. در آن روز بهترین خانه ها بیت المقدس خواهد بود و بر مردم زمانی خواهد آمد که هر کس آرزو می کند ای کاش او هم یکی از ساکنان بیت المقدس بود.».

۵- آن حضرت همچنین در این باره فرماید:

«خروج قائم «ع» را ده علامت باشد: نخستین آنها شکافتن رایتها در کوچه های کوفه و تعطیل مسجدها و نرفتن حاجیان به حج و خسف و قذف در خراسان و طلوع ستاره دنباله دار و نزدیک شدن ستارگان و هرج و مرج و قتل و غارت، اینها ده نشانه اند. از یک نشانه تا نشانه دیگر شگفتی است. پس چون نشانه ها تمام و کامل گرددند قائم ما قیام خواهد کرد.»

۶- امام حسین «ع» فرمود: «چون دیدید منادی از مشرق سه یا هفت روز ندا در داد، منتظر فرج آل محمد(ص) باشید(ان شاءالله) منادی از آسمان به نام مهدی بانگ می زند. ندای آواز مشرق و مغرب شنیده می شود و هیچ کس

خواب نمی ماند جز اینکه بیدار می شود و هیچ کس ایستاده نیست مگر اینکه می نشیند و کسی ننشسته جز آنکه هراسان به پا بر می خیزد. خس بیامرزد کسی را که این صدا را نشنود و آن را پاسخ گوید. زیرا صدای اول، صدای جبرئیل روح الامین است.

۷- در حدیثی از رسول خدا(ص) نقل شده است که فرمود:

«سلمان! سوگند به آن که جانبم به دست اوست هنگام ظهرور چیزی از مشرق و چیزی از غرب آورده شود. پس وای بر ناتوانان امتن از آنها و وای بر ایشان از خدا که به کوچک رحم نمی کنند و بزرگ را پاس نمی دارند و از گنهکار جلوگیری نمی کنند، کالبدشان کالبد آدمیان است و دلهایشان دلهای شیاطین ...».

سپس فرمود: «... اندکی نمی پاید تا آنکه زمین از بسیاری باریدن باران بر آن (گل) و سست می شود همه خیال می کنند این امر حادثه ای مربوط به همان ناحیه خودشان. پس در میان مردم خویش درنگ می کنند و زمین پاره های جگر خویش را به سوی آنان پرتاب می کند. فرمود: یعنی طلا و نقره را. سپس با دست خویش به ستونها اشاره فرمود و گفت: مثل این. در این روزنه طلا سود می بخشد و نه سیم و این معنی قول خداوند که فرمود: «همانا نشانه های آن فرا رسید».

۸- از ابو محمد بن «علی» نقل است که فرمود:

مهدی «ع» ظاهر نشود مگر بر ترس شدید و زمین لرزه و فتنه ای که به مردم می رسد و پیش از این طاعون است و شمشیری که جدا کننده میان عرب است و (درگرفتن) اختلاف شدید بین مردم و پراکندهگی در دینشان و دگرگونی در حالشان، (تا آنجا که) فرد هر بام و شام به خاطر ستیزه گریهای مردم و خوردن آنها یکدیگر را تمیز می کند. خروج او (مهدی «ع») موقعی است که (مردم) از گشايش نالمید و مایوس باشند. پس خوشابحال آن که مهدی را درک کرد و از یارانش شد و وای و بس وای بر آن که با او و فرمانش راه مخالفت پیشه کرد».

۹- از ابو عبدالله امام صادق «ع» نقل است که فرمود:

«پیش از قیام قائم «ع» پنج نشانه باشد: یمانی، سفیانی، منادی که از آسمان ندا می دهد، خسف در بیداء و کشته شدن نفس زکیه. فرمود: بین (قیام) قائم آل محمد و کشته شدن نفس زکیه جز پانزده روز فاصله نباشد». همان امام «علیه السلام» در حدیث دیگری فرماید: «پنج روز اول از ماه رمضان، پیش از قیام قائم، خورشید می گیرد». علاوه بر آنچه گفته شد نشانه های بسیار دیگری نیز ذکر شده که به خاطر وجود تشابه میان آنها و روایاتی که مذکور افتاد، به همین مقدار بسنده کردیم.

از امام صادق «ع» نقل کرده اند که فرمود:

«کوفه از وجود مؤمنان خالی خواهد شد، علم و دانش از آن رخت بربند و نهان شود چنانکه مار در سوراخش پنهان می گردد، سپس علم و دانش در دیاری که بدان قم می گویند آشکار می شود و این شهر معدن علم و فضل می گردد تا زمانی که در زمین مستضعفی در دین باقی نماند حتی دوشیزگان پشت پرده. این امر صورت نمی بندد مگر هنگام نزدیک شدن ظهور قائم ما. پس خداوند (قم) و مردم آن را قائم مقام حجت «علیه السلام» قرار می دهد و اگر چنین نمی بود زمین اهلش را در کام خود فرو می برد و در زمین حجتی نمی ماند تا علم از او به دیگر سرزمینها در مشرق و مغرب سرازیر شود و بدین وسیله حجت خدا بر خلق تمام گردد تا آنکه کسی بر زمین نمی ماند که دین و علم بدو نرسیده باشد. سپس قائم ظاهر می شود و سبب کین کشی خداوند و خشم وی بر بندگان می شود زیرا خداوندان بندگان کین نمی کشد مگر پس از وقتی که حجت او را منکر شوند.

۱- تو پناه منی:

«... لا اله الا الله حقاً حقاً. لا اله الا الله صدقأً صدقأً. لا اله الا الله تعبداً ورقاً.

اللهم معز كل مؤمن وحيد، و مذل كل جبار عنيد، انت كنفى حين تعيني المذاهب، و تضيق على الارض بما رحبت».

« به حقيقة، به حقيقة که هیچ معبودی جز خدای یگانه نیست و براستی، براستی هیچ معبودی جز خدای یگانه نیست، از روی تعبد و بندگی جز خدای یکتا هیچ معبودی نیست. خدایا! ای عزت بخش هر مؤمن تنها، و ای خوار کننده هر ستمگر ستیزه جو، تو پناه منی هنگامی که مذاهب مرا فرسودند و زمین با همه فراخی اش بر من تنگ آمد». اللهم خلقتنی و کنست غنیاً عن خلقی و لولا نصرک ایاً لکنک من المغلوبین یا منشر الرحمة من مواضعها و مخرج البرکات من معادنها و یا من خصّ من نفسه بشموخ الرفعة، فأولیاؤه بعزم يتغزون یا من وصافت له الملوك نیر المذلة على اعناقهم فهم من سطوطه خائفون، اسلک باسمک الذی فطرت به خلقک فکل لک مذعنون، اسألك ان تصلی على محمد و على آل محمد.

« خدایا! مرا بیافریدی حال آنکه از خلقت من بی نیاز بودی و اگر یاری دادنت به من نمی بود من از شکست خوردگان می بودم. ای کسی که رحمت را از جایگاهایش می گسترانی و برکتها را از معدنهاش برون می کنی. ای کسی که از نفس خویش رفعت و بلندی را ویژه می گرداند، پس اولیاًش به عزت او سرافرازی می جویند، ای کسی که پادشاهان برایش یوغ خواری بر گردنهایشان می نهند و از خشم و قدرت او هراسانند، از تو می خواهم به نامت که مخلوقات را بدان بیامزیدی، پس همه برای تو فروتن و خوارند، از تو می خواهم بر محمد و خاندان محمد درود فرستی».

و ان تتجز لى امرى و تعجل لى الفرج و تکفنى و تعافينى و تقضى حوانجى، الساعة الساعة الليلة الليلة، انک على کل شيء قدیر.

و کار مرا محقق فرمایی و در گشايش برای من تعجیل بورزی و مرا یاری دهی و عافیتم ارزانی فرمایی نیازهایم را برآورده سازی همین ساعت همین ساعت و همین شب همین شب که تو بر هر چیز توانایی.

۲- ستایش برای توست:

« اللهم ان اطعتك فالحمدة لك و ان عصيتك فالحجة لك. منك الروح و منك الفرج، سبحان من انعم و شكر، سبحان من قدر و غفر، اللهم ان كنت قد عصيتك فانى قد اطعتك فى احب الاشياء اليك و هو الايمان بك، لم اتخذك ولداً و لم ادع لك شريكاً، متأماً به على. لا متأماً مني به عليك و قد عصيتك يا الله على غير وجه المكابرة و لا الخروج عن عبوديتك و لا الجحود لربوبيتک و لكن أطعت هواي و أزلنى الشيطان فلك الحج على والبيان».

خدایا! اگر تو را فرمان بردم پس ستایش از آن توست و اگر تو را نافرمانی کردم، حجت برای تو از توست روح و از توست گشايش، منزه است آن که نعمت داد و سپاس گزارد، پیراسته است آن که قدرت یافت و آمرزید. خدایا! اگر تو را نافرمانی کرده بودم پس تو را در محبوب ترین چیزها به درگاهت که همان ایمان به توست، اطاعت کردم. برای تو فرزندی نگرفتم و شریکی برای تو ادعا نکردم و این منزه است بواسطه ایمان، از تو بر من نه منزه بدان از سوی من بر تو. خداوند! تو را مهصیت کردم اما نه از روی گردنکشی و نه از روی خروج از بند بندگی است و نه از روی انکار به ربوبیت تو، لیکن هواي خویش را فرمان بردم و شیطان مرا گمراه ساخت پس حجت و بیان از آن توست بر من.

۳- خدایا! سختی گران شد:

خدایا سختی گران شد و کار روشن گشت و پرده فرو افتاد و امید قطع شد و زمین تنگ گردید و آسمان بازداشته شد و توبی یاری گرفته شده و به درگاه توست شکایت و در شدت و راحت تکیه بر توست.

۴- خدایا روزی مان ده:

« اللهم ارزقنا توفيق الطاعة و بعد المعصية و صدق النية و عرفان الحرمة و اكرمنا باللهى و الاستقامة و سدد السنننا بالصواب و الحكمة و املأ قلوبنا بالعلم و المعرفة و طهر بطوننا من الحرام و الشبهة و اكف ايدينا عن الظلم و السرقة و اغضض ابصارنا عن الفجور و الخيانة و اسدد اسماعنا عن اللغو و الغيبة و تفضل على علمائنا بالزهد و النصيحة و على المتعلمين بالجهد و الرغبة و على المستمعين بالاتباع و الموعظة و على مرضى المسلمين بالشفاء و الرحمة و على موتنا هم بالرأفة و ارحمة و على مشايخنا باللوقار و السكينة و على الشباب

بالانابة و التوبة و على النساء بالحياء و العفة و على الاغنياء بالتواضع و السعة و على الفقراء بالصبر و القناعة و على الغزاة بالنصر و الغلبة و على الاسراء بالخلاص و الراحة و على الامراء بالعدل و الشفقة و على الرعية بالانصاف و حسن السيرة و بارك للحجاج و الزوار في الزاد و النفقه و اقض ما او جبت عليهم من الحج و العمرة بفضلک و رحمتك يا ارحم الراحمين».

خداؤند!! به ما توفيق طاعت و دوری از گناه و صدق نیت و شناخت حرمت روزی فرما و به هدایت و استقامت مکرم بدار و زبانهای ما را به گفتن صواب و حکمت استوار گردان و دلهای ما را به علم و معرفت سرشار کن و شکمهای ما را از حرام و شبھه پاک فرما و دستان ما را از ستم و دزدی باز دار و چشمان ما را از گناهانو خیانت فرو بند و گوشهای ما را از شنیدن گفتار بیهوده و غیبیت بیند و زهد و خیرخواهی بر علمای ما و تلاش و رغبت بر دانش اندوزان و پیروی و موعظت بر شنوندگان و شفا و راحت بر بیماران مسلمین و رافت و رحمت بر مردگانشان و وقار و آرامش بر پیرانشان و بازگشت و توبه بر جوانان و حیا و عفت بر زنان و تواضع و گشاده دستی بر توانگران و صبر و قناعت بر تهییدستان و یاری و پیروزی بر جنگجویان و رهایی و راحت بر اسیران و عدل و مهربانی بر فرمانروايان و انصاف و خوشرفتاري بر مردم ارزاني فرما و برای حاجيان و زائران در توشه و نفقه برکت قرار ده و آنچه که از حج و عمره برایشان واجب کردي به جای آر به فضل و رحمت ای مهربان ترین مهربان.

-۵- زهد را با ایشان شرط کردي:

«اللهم لك الحمد على ماجرا به قضاوک فى أوليائک الذين استخلصتهم لنفسک و دينک اذ اخترت لهم جزيل ما عندک من النعيم المقيم الذى لا زوال له و لا اضمحلال بعد ان شرطت عليهم الزهد فى درجات هذه الدنيا الدنيا و زخرفها و ز بر جها فشرطوا لك ذلك و علمت منهم الوفاء به فقبلتهم و قربتهم و قدمت لهم الذكر العلي و الثناء الجلى و اهبطت عليهم ملائكتك و كرمتهم بوجيك و رفدتهم بعلمک و جعلتهم الذريعة اليك و الوسيلة الى رضوانك فبعض اسكنته جنتك الى ان اخرجته منها و بعض حماته فى فلكك و نجيتها و من آمن معه من الهلكة برحمتك و بعض اتخاذته لنفسک خليلا و سألك لسان صدق فى الآخرين فأجبته و جعلت ذلك عليا و بعض كلمنه من شجرة تكليمأ و جعلت له من اخيه رداء و وزيرا و بعض اولاته من غير أب و آتته البينات و أيدته بروح القدس و كلام شرعت له شريعة و نهجهت له منهاجا و تخيرت له أوصياء مستحفظا بعد مستحفظ من مدة الى مدة اقامه لدینک و حجة على عبادک و لئلا يزول الحق عن مقره و يغلب الباطل على اهله و لئلا يقول احد لولا ارسلت علينا رسول منذرا و أقمت لنا علما هاديا فتتبع آياتک من قبل ان نذل و نخزى».

«خدایا! سپاس و ستایش از آن توست بر آنچه که درباره اولیای خویش تقدير فرمودی کسانی که بر ای خود و آیینت مخصوص کردي، چون بزرگ نعیم باقی و بی زوال ابدی را که نزد توست برای ایشان اختیار کردي، پس از آنکه زهد در دنیای دون و زیور زینت آن را با آنان شرط نمودی و آنها هم بر این شرط متعهد شدند و تو دانستی که اینان به عهد خود پای بندند، پس ایشان را پذیرفتی و نزدیکشان ساختی و علو ذکر و ثنای آشکار عنایت فرمودی و فرشتگانت را بر ایشان فرود آوردی و به وحی خود بزرگیشان دادی و از دانش خویش سیرابشان ساختی و آنها را واسطه و وسیله ورود به بهشت گردانیدی، یکی را در بهشت مسکن دادی تا اینکه از آنجا برونیش آوردی و دیگری را در کشتی ات سوار که دعا و به رحمت خویش با کسانی که بدو ایمان آورده اند از مرگ نجاتش بخشیدی و یکی را برای خویش دوست گرفتی و او زبان راستی را در امم آخر از تو خواست و تو تقاضایش را اجابت کردي و او را به جایگاه والا رسانیدی و با یکی از (طريق) درخت سخن گفتی و برای او برادرش را مدافع و وزیر قرار دادی و یکی را بی آنکه پدری داشته باشد به دنیا آوردی و بدو بیانات دادی و با روح القدس مؤیدش داشتی و برای هر یک شریعت و آیینی قرار دادی و جانشینانی برگزیدی تا هر یک پس از دیگری حافظ و نگاهبان دین تو و بر بندگان تو حجت باشند از مدتی تا مدت دیگر و برای آنکه حق از قرارگاهش خارج نشود و باطل بر اهل حق چیرگی نیاورد و کسی نگوید چرا بیم دهنده ای به

سوی ما نفرستادی و برای ما درفشی هدایتگر بر نیفراختی تا پیش از آنکه ذلیل و خوار شویم از نشانه های تو پیروی کنیم».

از هزار و صد و پنجاه سال پیش، یعنی از زمان ولادت آن حضرت «ع» در سال ۲۵۵ هجری تا این سال یعنی ۱۴۰۵ هجری، سرور ما مهدی «عج» در میان سجود کنندگان می گردد و شبها را با تهجد برای خدا زنده نگاه می دارد و روزها را به عبادت و تسليم در برابر پروردگار جهانیان سپری می کنند. او منتظر فرا رسیدن لحظه یاری است تا زمانی که خداوند به او اجازه فرج دهد. ان حضرت نیز همانند دیگر مؤمنان از خداوند فرج نزدیک را خواستار است و در نتیجه به برترین اعمال امت محمد(ص) یعنی انتظار فرج مشغول است. آه که چه آبرویی در پیشگاه خداوند دارد! پس حاجتهای خود را فراوی خویش قرار دهیم و با توصل به او از پروردگارمان بخواهیم که این اندوه را از امت رنجدیده ما بزداید. بیایید او را به هنگام شدت یافتن دشواری بخوانیم و پروردگارمان را به بندۀ صالحش که برای نصرت بندگان مستضعف خود او را ذخیره داشته سوگند دهیم تا عذاب را از ما بردارد. بیایید خدا را بخوانیم و با جدیت از او بخواهیم که سیمای تابانش را به ما بنمایاند و ما را در جرگه یاران و یاورانش قرار دهد.